

FINANCIRANJE KAMPANJA NA LOKALNIM IZBORIMA – OBAVEZE I PRAVA STRANAKA I KANDIDATA

Koji je maksimalni godišnji iznos koji fizička i pravna osoba ima pravo donirati političkoj stranci ili kandidatu?

Fizičke osobe

Ukupan iznos dobrovoljnih priloga (donacija) koje fizičke osobe imaju pravo donirati jednoj političkoj stranci ili kandidatu ne smije prelaziti iznos od **90.000,00 (devedeset tisuća) kuna godišnje**, tj. u jednoj kalendarskoj godini.

Pravne osobe

Ukupan iznos dobrovoljnih priloga (donacija) koje pravne osobe imaju pravo donirati političkoj stranci ili kandidatu ne smije prelaziti iznos od **1.000.000,00 (jedan milijun) kuna godišnje**, tj. u jednoj kalendarskoj godini.

Dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu uplaćuju se na središnji račun političke stranke. Dobrovoljni prilozi (donacije) za financiranje troškova izborne kampanje nezavisnih lista i kandidata uplaćuju se na poseban račun.

Jesu li dozvoljene anonimne donacije?

Anonimne donacije su **zabranjene**.

Tko ne smije donirati političke stranke i kandidate?

Zabranjuje se financiranje političkih stranka i kandidata od strane:

- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili općine, grada i županije te drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno općina, grad i županija ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i općine, grada i županije,
- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici općine, grada i županije,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- proračuna općine, grada i županije,
- trgovачkih društava u vlasništvu ili suvlasništvu općine, grada i županije i ustanova kojima su osnivač država ili općina, grad i županija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak za naplatu dospjelih, a nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj, odnosno prema općini, gradu i županiji,
- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih državljana, stranih pravnih osoba. Zabranjeno je davanje dobrovoljnih priloga (donacija) u novcu ili u obliku proizvoda **preko trećih osoba (posrednika)**.

Je li dozvoljeno korištenje javnih resursa, npr. gradskih prostora za potrebe kampanje?

Zabranjeno je korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i općine, grada i županije za potrebe izborne kampanje, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štićenim osobama.

Kako se vodi evidencija primitka članarina i donacija?

Političke stranke i kandidati **dužne su voditi evidenciju** o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), te izdavati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga.

Kako se evidentira darovani proizvod ili usluga?

Za dobrovoljne priloge (donacije) koji se političkoj stranci ili kandidatu daju u obliku **proizvoda ili usluga**, fizičke i pravne osobe (**donatori**) **dužne su izdati račun** na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge, te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku ili kandidata i da ne podlježe naplati.

Što ukoliko stranke i kandidati vrše pritiske te obećavati druge protuusluge kako bi financirali svoju kampanju?

Političke stranke **ne smiju raditi politički ili drugi pritisak** na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju priloga (donacija) za financiranje svoga djelovanja. Političke stranke **ne smiju obećavati političke ili kakve druge protuusluge**, povlastice ili osobne koristi bilo koje vrste fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje svojeg djelovanja.

Svako takvo postupanje treba se prijaviti policiji kao kršenje Zakona.

Moraju li stranke, nezavisne liste i kandidati otvoriti poseban račun za financiranje kampanje?

Samo su **nositelji nezavisnih lista i nezavisni kandidati dužni otvoriti poseban račun** za financiranje troškova izborne kampanje. Političke stranke nemaju tu obavezu.

Dobrovoljni prilozi (donacije) za financiranje troškova izborne kampanje nezavisnih listi i kandidata **uplaćuju se na taj poseban račun**, a za političke stranke na **središnji**.

Moraju li političke stranke, nezavisne liste i kandidati objaviti izvještaje o financiranju izborne kampanje?

Na izravnim izborima kandidati i zamjenici kandidata su dužni **najkasnije 7 dana prije dana održavanja izbora** nadležnom izbornom povjerenstvu općine, grada i županije **dostaviti prijevremeno izvješće o izvorima i visini sredstava prikupljenih za financiranje izborne promidžbe**.

Kandidati i zamjenici kandidata su dužni **u roku od 14 dana od objave službenih rezultata izbora** nadležnom izbornom povjerenstvu općine, grada i županije **dostaviti završno izvješće o izvorima i visini sredstava utrošenih za izbornu promidžbu**.

Nadležno izborno povjerenstvo općine, grada i županije **objavit će cijelovito završno izvješće o izvorima i visini sredstava** za izbornu kampanju svih kandidata u lokalnom službenom glasilu i lokalnim sredstvima javnog priopćavanja.

Na **izborima za članove predstavničkih tijela nisu propisane obaveze** podnošenja finansijskih izvještaja, **ALI** minimum političke korektnosti i transparentnosti prema biračima jest da i političke stranke i nezavisne liste objave svoje finansijske izvještaje kako bi izvijestili **tko je financirao njihovu kampanju, s kojim sredstvima i na što su potrošili primljena sredstva**. To je standard postignut tijekom posljednjih nekoliko izbora.

Postoje li ograničenja na potrošnju kandidata i stranaka tijekom kampanje?

Nažalost, ne postoje ograničenja trošenja u izbornim kampanjama.

Pravo na naknadu troškova izborne kampanje na **izravnim izborima** imaju kandidati koji na izborima dobiju najmanje 10% glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore. Pravo na naknadu imaju i kandidati koji u drugom krugu također osvoje najmanje 10% glasova birača.

Pravo na naknadu troškova izborne kampanje na izborima za **predstavnička tijela** ostvarit će političke stranke i nositelji nezavisnih lista koji na izborima dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela.

Visinu naknade utvrđuje Vlada Republike Hrvatske najkasnije 20 dana prije dana izbora.

Visine naknada za stranačke ili nezavisne liste na izborima za predstavnička tijela iznose:

Tko ima pravo na naknadu troškova izborne kampanja na izravnim izborima, a tko na izborima za predstavnička tijela?

- u sredinama do 3 000 stanovnika stranačke ili nezavisne liste koje na izborima dobiju barem jednoga vijećnika dobit će 1.500,00 kuna po vijećniku,
- u općinama i gradovima od 3 000 do 10 000 stanovnika 2.000,00 kuna po vijećniku,
- u općinama i gradovima od 10 000 do 35 000 stanovnika 3.000,00 kuna po vijećniku,
- u gradovima s više od 35 000 stanovnika naknada će iznositi 4.000,00 kuna po gradskom vijećniku.
- Po članu Županijske skupštine ili vijećniku zagrebačke Gradske skupštine naknada će biti 5.000,00 kuna.

Visine naknada za stranačke ili nezavisne kandidate na neposrednim izborima iznose:

- u općinama i gradovima do 3 000 stanovnika naknada će iznositi 3.000,00 kuna,
- od 3 000 do 10 000 stanovnika 5.000,00 kuna
- od 10 000 do 35 000 stanovnika 7.000,00 kuna,
- u gradovima većim od 35 000 stanovnika 9.000,00 kuna,
- u županijama i Gradu Zagrebu 10.000,00 kuna.

Autorska prava pridržana